

ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Η ΜΕΤΑ-ΑΝΑΛΥΣΗ ΩΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

ΠΑΡΙΣΚΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ
ΠΑΠΟΥΛΙΔΟΥ ΧΡΥΣΟΥΛΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2017

Η ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ

- Έρευνα είναι η *συστηματική* , *αντικειμενική* και *εξακριβωμένη* αναζήτηση πληροφοριών
- Σκοπός της έρευνας είναι :
 - α) να επιλύσει τυχόν προβληματισμούς
 - β) να εξάγει νέα συμπεράσματα
 - γ) ανακαλύψει μια αλήθεια που δεν ήταν γνώστη ως τώρα

Διεξάγουμε μια έρευνα λόγω :

- περιορισμού της προσωπικής μας γνώσης
- προσωπικής περιέργειας
- ανάγκης ελέγχου ενός ισχυρισμού
- εργασιακών απαιτήσεων

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ & ΕΡΕΥΝΑ

Η έρευνα βοηθά την Νοσηλευτική επιστήμη :

- να καθορίσει τον ρόλο της στην παροχή φροντίδας υγείας
- να αποδείξει την αποτελεσματικότητα της πρακτικής της
- να αποκαλύπτει αποτελεσματικές νοσηλευτικές παρεμβάσεις για διάφορες ομάδες πληθυσμού
- να εξαλείφει νοσηλευτικές πράξεις αναποτελεσματικές στην επίτευξη επιθυμητών εκβάσεων
- να ανακαλύπτει νέες μεθόδους νοσηλευτικής φροντίδας

Οι νοσηλευτές- ερευνητές εφαρμόζοντας την έρευνα :

- Βελτιώνουν την παρεχόμενη νοσηλευτική φροντίδα
- Αναβαθμίζουν το νοσηλευτικό επάγγελμα
- Αναπτύσσουν και συντηρούν την γνωσιακή βάση για τους υπολοίπους νοσηλευτές

ΕΙΔΗ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η **επιστημονική έρευνα** είναι η διαδικασία με την οποία οι επιστήμονες, συλλογικά και διαχρονικά , προσπαθούν να συντάξουν μια σαφή, αξιόπιστη, συνεπή και μη αυθαίρετη παρουσίαση του κόσμου και των φαινομένων

Ο επιστήμονας προσπαθεί να επιτύχει τους δύο βασικούς σκοπούς της επιστημονικής έρευνας:

α) Να παράγει νέα αξιόπιστη γνώση

β) Να απαντήσει σε διάφορες ερωτήσεις

Η επιστημονική έρευνα μπορεί να ταξινομηθεί σε :

- **Ποσοτική** επιστημονική έρευνα: χρησιμοποιείται για τον έλεγχο συγκεκριμένων θεωρητικών υποθέσεων για το υπό μελέτη κοινωνικό φαινόμενο
- **Ποιοτική** επιστημονική έρευνα : επικεντρώνεται στην επίγνωση και στην κατανόηση της αντίληψης των γεγονότων από ένα μεμονωμένο άτομο

Ποσοτική Έρευνα

Ο ερευνητής προσπαθεί με αντικειμενικό τρόπο να βρει τι ακριβώς συμβαίνει στον κόσμο γύρω του. Επομένως:

α) παραμένει σε απόσταση → δεν επηρεάζεται από προσωπικές αξίες/στάσεις

β) συλλέγει τα δεδομένα με διάφορα εργαλεία μέτρησης (συνέντευξη, ερωτηματολόγιο)

γ) αναλύει τα δεδομένα χρησιμοποιώντας στατιστικές τεχνικές

Οι **δειγματοληπτικές έρευνες** και οι **δημοσκοπήσεις** αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα ποσοτικών ερευνών

Ποιοτική Έρευνα

Δίνεται έμφαση στην ερμηνεία που προσδίδει το άτομο στα γεγονότα , παρά ο ερευνητής. Ο ποιοτικός ερευνητής :

α) αποτελεί τμήμα της μελέτης

β) συλλέγει τα δεδομένα με *αδόμητες συνεντεύξεις* ή μέσω της παρατήρησης

γ) είναι ανοικτός σε νέες ιδέες και θεωρίες

Η **εθνογραφία** και η **ιστορική μελέτη** είναι παραδείγματα ποιοτικών ερευνών

ΜΕΤΑ-ΑΝΑΛΥΣΗ

- Η **μετά-ανάλυση** είναι μια ερευνητική μέθοδος ,αντικειμενική και ποσοτική, και χρησιμοποιείται για την σύνθεση ερευνητικών μελετών που έχουν πραγματοποιηθεί κατά το παρελθόν για ένα συγκεκριμένο θέμα, έτσι ώστε να οδηγήσουν σε ένα συνολικό συμπέρασμα.
- Η πρώτη μετά-ανάλυση έγινε το *1904* από τον *Karl Pearson*
- Ο όρος «μετά-ανάλυση» χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά από τον *Gene Glass* το *1976*

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑ-ΑΝΑΛΥΣΗΣ

- 1) Παρέχει μια αντικειμενική σύνθεση πολλών σχετικών μελετών
- 2) Επιτρέπει την αξιολόγηση της μεροληπτικότητας των υπαρχουσών μελετών
- 3) Επιτρέπει την αντικειμενική αξιολόγηση των μεθόδων χρησιμοποιήθηκαν σε περιορισμένες μελέτες και
- 4) Δίνει στον ερευνητή την δυνατότητα να δώσει διαφορετική βαρύτητα σε κάθε μια από τις προηγούμενες μελέτες

ΜΕΘΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑ-ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Μια σωστά διατυπωμένη μετά-ανάλυση περιλαμβάνει :

α) Διατύπωση του ερωτήματος

β) Αναζήτηση βιβλιογραφίας

γ) Αξιολόγηση άρθρων

δ) Επιλογή μελετών

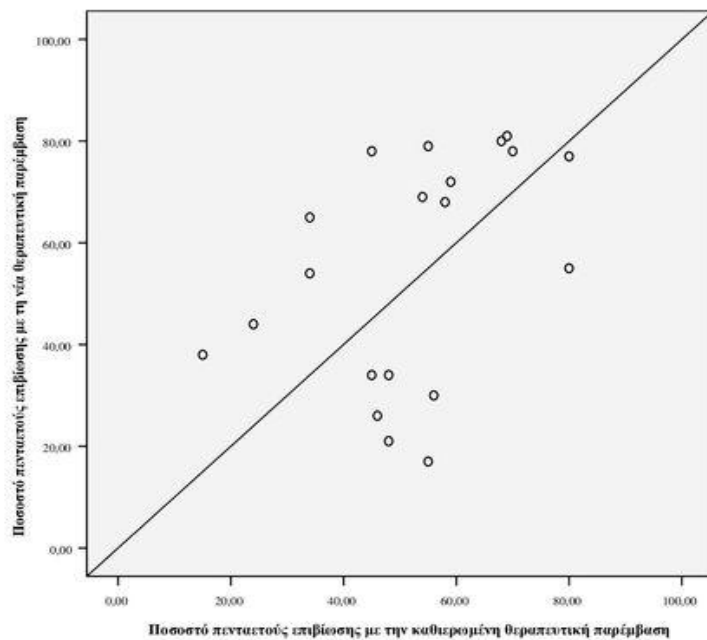
ε) Στατιστική ανάλυση των δεδομένων των επιμέρους μελετών

στ) Παρουσίαση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων

- α) **Διατύπωση ερωτήματος:** Το ερευνητικό ερώτημα πρέπει να είναι συγκεκριμένο, σαφές, κατανοητό, επιστημονικά τεκμηριωμένο
- β) **Αναζήτηση βιβλιογραφίας:** Η βιβλιογραφική ανασκόπηση πρέπει να είναι συστηματική και αναλυτική. Για την ορθή αναζήτηση χρησιμοποιούνται λέξεις-κλειδιά . Οι *Medline*, *Embase* και το *Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης* είναι μερικές από τις βασικότερες ηλεκτρονικές βάσεις στις οποίες μπορούν να πραγματοποιηθούν αναζητήσεις για βιοϊατρικές μελέτες
- γ) **Αξιολόγηση άρθρων :** Με τη χρήση κατάλληλων εργαλείων αξιολόγησης π.χ. *Cochrane Collaboration* γίνεται ξεκάθαρο ποιες μελέτες είναι οι πλέον κατάλληλες να απαντήσουν σε κάθε συγκεκριμένο ερευνητικό ερώτημα.

δ) **Επιλογή μελετών:** Γίνεται με βάση τον καθορισμό των κριτηρίων εισαγωγής ή αποκλεισμού μιας μελέτης και του πληθυσμού-στόχου (χαρακτηριστικά συμμετεχόντων, είδος παρέμβασης, μέθοδος σύγκρισης, έκβαση και είδος μελετών)

- Η **ετερογένεια των μελετών** μπορεί να επηρεάσει το συγκεντρωτικό αποτέλεσμα και να οδηγήσει σε λανθασμένα συμπεράσματα
- Η εκτίμηση της ετερογένειας των μελετών μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε με το **διάγραμμα L' Abbé** είτε με την εφαρμογή των κατάλληλων **στατιστικών ελέγχων**

Διάγραμμα L'Abbé με τις τιμές που αντιστοιχούν στις 20 μελέτες να παρουσιάζουν μικρή συγκέντρωση γεγονός που υποδηλώνει την ύπαρξη ετερογένειας

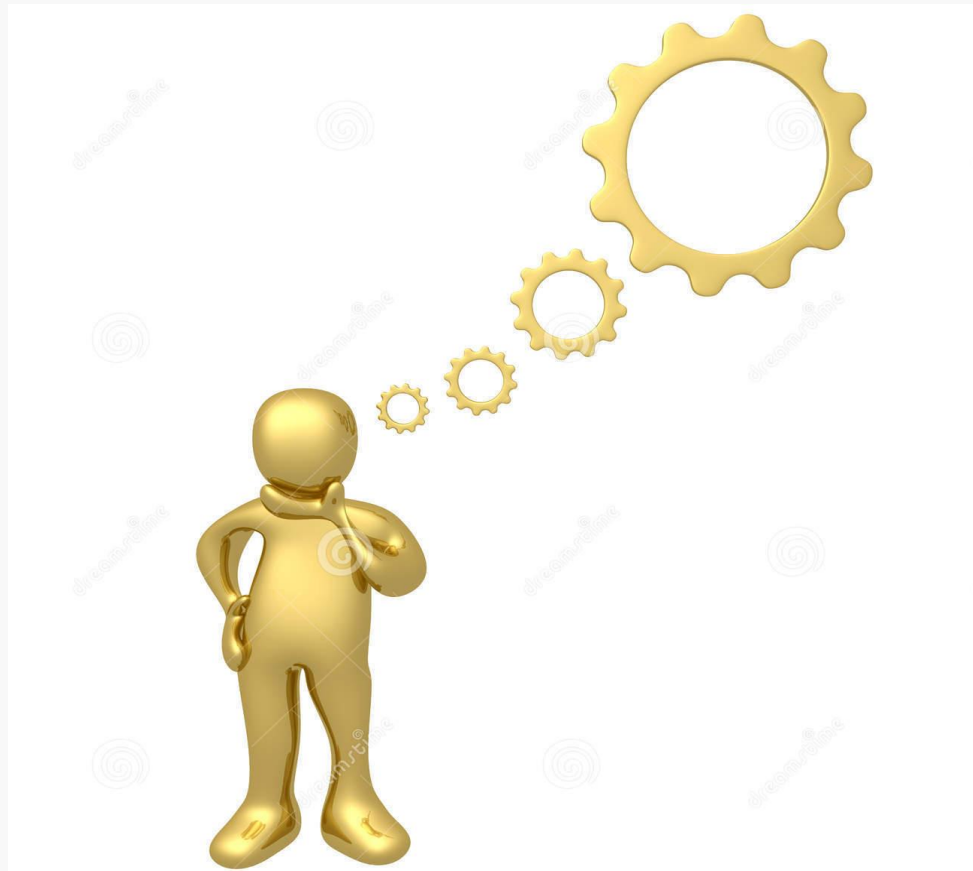
ε) **Στατιστική ανάλυση δεδομένων:** Στο στάδιο αυτό συντίθενται όλα τα αποτελέσματα των μελετών μαζί για να μπορέσει να αποδοθεί ένα συγκεντρωτικό αποτέλεσμα.

- Το Στατιστικό Πακέτο για τις Κοινωνικές Επιστήμες (SPSS) είναι το πιο διαδεδομένο πρόγραμμα για τη στατιστική ανάλυση των δεδομένων
- Η στατιστική ανάλυση μπορεί επίσης να γίνει με την μέθοδο *Fischer* ή την μέθοδο *Z*

στ) Παρουσίαση και ερμηνεία αποτελεσμάτων:

- Γίνεται παρουσίαση των βασικών χαρακτηριστικών των μελετών σε πίνακα και αναφέρεται ο αριθμός των ανακτιθέντων άρθρων
- Καταγράφεται ο αριθμός των άρθρων που απορρίφθηκαν τονίζοντας την αιτία αποκλεισμού
- Τα αποτελέσματα της μετά-ανάλυσης μπορούν να αποτυπωθούν σε γράφημα
- Τελευταίο βήμα αποτελεί η ερμηνεία των αποτελεσμάτων και της συνέπειας του συμπεράσματος της μετά-ανάλυσης

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΕΤΑ-ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Οι επισκέψεις στο σπίτι αποτελούν μια αποτελεσματική μέθοδο για την διαχείριση του διαβήτη;

- Ελέγχθηκαν πολλές βάσεις δεδομένων (PubMed, EMBASE), από την έναρξη τους μέχρι τον Μάρτιο 2016 με λέξεις κλειδια: «σακχαρώδης διαβήτης», «υπεργλυκαιμία», «υψηλή γλυκόζη αίματος», «κατ 'οίκον», «επίσκεψη στο σπίτι»
- Συμπεριλήφθηκαν μελέτες που περιλάμβαναν ασθενείς με διαβήτη και αξιολογήθηκαν τα αποτελέσματα των προγραμμάτων επίσκεψης στο σπίτι.

- **Τα κριτήρια ένταξης ήταν:**

- (i) οι συμμετέχοντες να διαγνωστούν με σακχαρώδη διαβήτη
- (ii) η μελέτη να συγκρίνει τις επισκέψεις στο σπίτι και τη συνήθη φροντίδα
- (iii) τα πρωτεύοντα αποτελέσματα είναι μεταβολές στα επίπεδα γλυκοζυλιωμένης αιμοσφαιρίνης (HbA1c) στο τέλος της ενεργού επέμβασης

- Συμπεριλήφθηκαν **επτά(7)** τυχαιοποιημένες ελεγχόμενες δοκιμές με **686** συμμετέχοντες

- Οι επισκέψεις στο σπίτι συσχετίστηκαν με βελτιωμένο έλεγχο γλυκαιμίας και με μειωμένους καρδιακούς παράγοντες κινδύνου

- Άρα είναι μια αποτελεσματική μέθοδος για την διαχείριση του διαβήτη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Η **μετα-ανάλυση** αποτελεί μια διαδικασία συνδυασμού των αποτελεσμάτων ενός αριθμού μελετών αναφορικά με μια συγκεκριμένη επιστημονική υπόθεση
- Η διεξαγωγή και η συγγραφή της βασίζεται σε *επιστημονικές αρχές και διαμορφωμένους κανόνες*
- Η πραγματοποίηση μετα-ανάλυσεων σχετικά με μια συγκεκριμένη επιστημονική υπόθεση οδηγεί σε ασφαλέστερα συμπεράσματα απ' ότι κάθε επιμέρους μελέτη χωριστά

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ

